



Diakoniutbildning 2019 - 2020

Kursplan

Innehållsförteckning

| | | |
|-----------|---|----------|
| 1 | BAKGRUND | 2 |
| 2 | ÖVERGRIPANDE MÅL OCH SYFTE | 2 |
| 3 | PEDAGOGIK | 2 |
| 4 | GENOMFÖRANDE | 3 |
| 4.1 | UPPLÄGG OCH PLANERING | 3 |
| 4.1.1 | Studieform | 3 |
| 4.1.2 | Studiegrupp | 3 |
| 4.2 | ÄMNEN | 3 |
| 4.2.1 | Andaktspedagogik | 3 |
| 4.2.2 | Bibelkunskap – diakonalt perspektiv | 3 |
| 4.2.3 | Etik | 4 |
| 4.2.4 | Gruppsykologi | 4 |
| 4.2.5 | Kropp och hälsa | 4 |
| 4.2.6 | Projektarbete | 4 |
| 4.2.7 | Självavård - samtalskonst | 5 |
| 4.2.8 | Teologi | 5 |
| 4.2.9 | Temastudier | 6 |
| 4.2.9.1 | Funktionsnedsättning | 6 |
| 4.2.9.2 | Kriminalitet – missbruk | 6 |
| 4.2.9.3 | Mångkultur – integration | 6 |
| 4.2.9.4 | Åldrande – Demens | 6 |
| 4.2.9.5 | Sexualitet | 6 |
| 4.2.9.6 | Psykisk ohälsa | 6 |
| 4.2.10 | Slutarbete | 7 |
| 4.2.11 | Utvecklingspsykologi | 7 |
| 4.3 | PRAKTIK | 7 |
| 5 | ANTAGNING | 7 |
| 6 | ELEVINFLYTANDE OCH UTVÄRDERING | 8 |
| 7 | INTYG OCH STUDIEOMDÖMEN | 8 |
| 8 | FRÅNVARO OCH SJUKDOM | 8 |
| 9 | KOSTNADER | 9 |
| 10 | TERMINSTIDER | 9 |
| 10.1 | KURSTILLFÄLLEN DK1 | 0 |
| 10.2 | KURSTILLFÄLLEN DK2 | 0 |
| 11 | KONTAKTUPPGIFTER | 0 |

1 BAKGRUND

Utbildningen uppstod 1987 på Liljeholmens folkhögskola då skolan såg att det fanns behov av utbildning och utveckling av diakonalt arbete inom den egna rörelsen, som idag är Evangeliska Frikyrkan, men också i samhället. Entusiastiska lärare har tillsammans med engagerade kursdeltagare från olika svenska kyrkosamfund format utbildningen till den inriktning den har idag. Genom denna process har utbildningen blivit ett forum för diakonalt lärande i ekumenisk anda.

2 ÖVERGRIPANDE MÅL OCH SYFTE

En av ambitionerna med utbildningen är att vara folkbildande i den betydelsen att den stimulerar deltagarna till ett lärande som både vidgar och fördjupar kunskapen om livet. Utbildningen har som mål att utifrån ett diakonalt förhållningssätt ge en god grund för arbete i församling och samhälle. Utbildningen vill utmana till en teologisk och etisk reflektion så att huvudets kunskap skall bli handens och hjärtats kunskap.

För den som har för avsikt att söka diakontjänst vill vi poängtera att Liljeholmens folkhögskola inte avskiljer, viger eller ordinerar diakoner. Vi uppmanar den som är intresserad att kontakta den egna kyrkan/kyrkosamfundet för samtal om kriterier för diakontjänst.

3 PEDAGOGIK

Utbildningen bygger på relationell pedagogik. Ett lärande sker *i relationer, om relationer, genom relationer*. Kursdeltagarnas egen livserfarenhet ses som en viktig kunskapsresurs i utbildningen. Tillsammans med teoretisk kunskap och praktiska övningar utvecklas förmågan att möta människor i olika utsatta livssituationer och sammanhang utifrån den kristna kyrkans uppdrag.

Till viss del jobbar vi också problembaserat d v s kursdeltagaren får själv söka sin kunskap genom studiebesök, litteratur- och artikelsökning, intervjuer etc.

En viktig del i diakonalt arbete är förmåga att samarbeta. Att tillsammans med andra leda olika projekt och verksamheter kräver god självkänedom och respekt gentemot sina medarbetare. I diakoniutbildningen är därför arbetet i studiegruppen en viktig övning i relationell förmåga.

Se 4.1.2 Studiegrupp och 4.2.4 Gruppsykologi

4 GENOMFÖRANDE

Utbildningen är på halvfart och genomförs under två läsår både med hjälp av kurstillfällena på skolan samt studier i hemmiljö. Målet är att skapa nära och goda läroprocesser även när vi jobbar på distans.

4.1 UPPLÄGG OCH PLANERING

4.1.1 Studieform

Varje termin innehåller tre kurstillfällena på folkhögskolan i Rimforsa om vardera tre dagar. Däremellan bedrivs studierna på distans enskilt och i grupp, med tillgång till handledning via nätet. Sammanlagt görs fyra terminer.

4.1.2 Studiegrupp

Varje deltagare ingår i en studiegrupp som träffas regelbundet antingen lokalt eller ”på nätet”. Studiegruppen bör i genomsnitt mötas ca 2 timmar i veckan. Det kan betyda en halv arbetsdag varannan vecka, alternativt ett par timmar en kväll i veckan. Syftet med gruppen är att tillsammans med andra kursdeltagare samtala och reflektera över litteratur samt att göra gruppuppgifter som ges i de flesta ämnen. Det kan också vara så att man vill göra något gemensamt studiebesök som berör de ämnen som studeras.

4.2 ÄMNE

4.2.1 Andaktspedagogik

I det här kursmomentet ges tillfälle att både studera och praktisera olika andaktsformer, samt reflektera över ”andakt” med avseende på innehåll, målgrupp, miljö, syfte. Målet är att förvärva kunskap om olika andaktsformer och deras ursprung, utveckla och berika det egna andaktslivet, lära sig planera och utföra andakter för olika målgrupper i skilda miljöer i dagens samhälle. Vi prövar även på pilgrimsvandring och tyst retreat.

Litteratur:

Bönboken – tradition och liv, Dalman, J (red) Verbum 2006

Lilla pilgrimsboken, Aronsson Nina, Lindström Hans-Erik Verbum 2004

4.2.2 Bibelkunskap – diakonalt perspektiv

Syftet med att studera bibeln med ett diakonalt perspektiv är att få en ökad kunskap om vilken grund diakonin står på och hämtar sin inspiration från, att lära sig bruka bibelordet i livets olika skeden, att genom djupare förståelse av bibeln kunna kommunicera ordet till andra människor i reflektion, samtal och i församlingens gudstjänstliv, att kunna ”pröva” *diakonins historia* i ljuset av centrala *bibeltexter om tjänande*.

Litteratur:

Bibeln (Bibel 2000)

I livets tjänst, Freed, Höglund, Watrous, EFK 2008

Diakoni – vår tro i handling, Hallonsten, Sten, Malmö: Arcus, 1995 (delar)

Diakonins perspektiv Wallskär, Heléne, red. (delar)

4.2.3 Etik

Inom ämnesområdet Etik förväntas deltagarna förvärva kunskaper om centrala begrepp och teorier inom etiken, träna sin förmåga att bearbeta etiska frågor i sin vardag, reflektera över sin egen värdegrund samt vad ett grundläggande diakonalt förhållningssätt kan och bör vara. Olika typer av etiska dilemman bearbetas. En viktig fråga för kursen är vad kristen tro betyder för etiken.

Litteratur:

Inledning till etiken, Collste, Göran, Studentlitteratur 2010

4.2.4 Gruppsykologi

Inom gruppsykologins ramar vill vi tala om och reflektera över gruppprocesser samt peka på olika faktorer som påverkar gruppens förmåga till kommunikation och konflikthantering. Vi reflekterar över våra roller i grupper både de vi får av andra och tar oss själva.

Målet är att få ökad förståelse för de processer som uppstår i och mellan grupper. Varje deltagare förväntas under kursens gång reflektera över och bearbeta sin egen personliga utveckling och bli medveten om den egna funktionen i olika grupper.

4.2.5 Kropp och hälsa

Vi vill betona omsorgen om hela människan – ande, själ och kropp. Fokus är på kroppens hälsa för att öka medvetenheten om vikten av regelbunden fysisk aktivitet. Ämnet är i huvudsak praktiskt. Kursdeltagarna får dels sätta ihop ett enkelt pausgymprogram samt prova på beröringsmassage.

4.2.6 Projektarbete

Syftet med projektarbetet är att reflektera över hur kyrkans diakoni bemöter människor i kris både när det gäller personliga kriser som hör till livsutvecklingen och akuta kriser av olika svårighetsgrad. Målet är att få ökad kunskap och därmed bättre förmåga att som kyrka hjälpa människor när livet upplevs svårt.

Litteratur:

Krisstöd vid olyckor katastrofer och svåra händelser, Hedrenius, S; Johansson, S, Natur & Kultur, 2014

Övrig litteratur väljs i anslutning till studerat ämne.

4.2.7 Själavård - samtalskonst

Kursens mål och syfte är att kursdeltagaren skall:

- få kunskap om själavårdens historia och olika själavårdstraditioner
- kunna reflektera över förhållandet mellan teologi och psykologi
- reflektera över trons utveckling, gudsbilder och självbilder
- få tillfälle att reflektera över begreppen skam, skuld och förlåtelse
- få kunskap om hur man i själavården använder sig av bibeln, bönen och bikten
- förvärva grundläggande kunskap i samtalskonst och utveckla förståelse för vad som kan påverka olika samtalssituationer
- öka förmågan att lyssna och att se sig själv som redskapet i samtalet
- genom rollspel och övningar utveckla färdigheten i samtalskonst/själavård
- få erfarenhet av själavård i själavårdsgrupp på skolan samt i egen själavård utanför skolan.

Litteratur:

Själavård helt enkelt, Wadstein, Cecilia. Verbum, 2009

Det finns gränser, Cloud, Henry Townsend, John. Libris, 2006

Kyrkans besökstjänst, Kinman, Agnete. Verbum, 2014

Hur står det till?, Carlander, Jakob & Lis, Gothia, 2004

Modet att ingenting göra, Björklund, Lars, Libris, 2003 + Annan referenslitteratur

Med människan, Hellsten, Tommy, Verbum, 2011

Ett stycke av vägen, Kinman, Agnete, Recito Förlag, 2014

4.2.8 Teologi

Teologiämnet innehåller 3 delar *Skapelsens teologi, Troslära och Kyrkohistoria*.

Kursdeltagaren ska få en inblick i grunderna av klassisk kristen teologi, och utifrån detta kunna reflektera över sin egen tro och kyrka i vår tid, få en översikt över kyrkans väg genom historien och insikt om grunden för diakoni.

Litteratur:

Kristen tro, McGrath, Alister, Libris, 2007

Kroppen – Let's get physical, Lundström, Tomas. Red. Libris, 2012

Den kristna kyrkans historia, Hill, Jonathan. (Per Beskow, red.), Libris,

Bibel 2000

4.2.9 Temastudier

Syftet med temastudier är större kännedom och medvetenhet om några områden där människor kan uppleva utsatthet såsom: *funktionsnedsättning, missbruk/kriminalitet, åldrande/demens, mångkultur/integration, sexualitet och psykisk ohälsa*. Vi reflekterar över hur individ, familj och omgivning påverkas och hur diakonin kan stödja och hjälpa.

4.2.9.1 **Funktionsnedsättning**

Målet med temat är att få kunskap och förståelse för personer med funktionsnedsättning, deras livsvillkor och kamp för ett värdigt liv samt inblick i samhällets politik när det gäller funktionsnedsättningar.

Litteratur: *En kyrka för alla* – policydokument från SKR och Furuboda

4.2.9.2 **Kriminalitet – missbruk**

Syftet är att få mer kunskap om hur samhället och kyrkan bemöter kriminalitet och missbruk samt att reflektera över hur en människas gudstro kan hjälpa henne hantera destruktiva livsmönster.

Litteratur: *Vägen in*, red. Carlsson, Peter, SKR, 2010

4.2.9.3 **Mångkultur – integration**

Studier i detta tema önskar bidra till ökad medvetenhet om Sverige som ett mångkulturellt samhälle samt tydliggöra kyrkans uppdrag att finnas till för *flyktingen* och *främlingen* som bibeln uttrycker det. Vi reflekterar också över diakoni i form av missionsarbete internationellt och i relation till människor med olika livsåskådning och kultur i det svenska samhället.

Litteratur: *Ett bönens hus för många folk* - en handbok i att både vara och bli en mångkulturell församling, EFK, 2012

4.2.9.4 **Åldrande – Demens**

Målet med temat är att skapa förståelse för ålderdomens process och livsberättelsens betydelse. Betoningen ligger på bemötande vid demenssjukdom. Temat innehåller praktiska redskap som syftar till att möjliggöra kommunikation och stärka identitet och självkänsla.

Litteratur: *I berättelsen finns jag*, Westius A & Petersen U, Verbum 2006

4.2.9.5 **Sexualitet**

Målet med temat är att reflektera över sexualitetens betydelse för individ, samhälle och kyrka samt förvärva kunskap om problem relaterat till sexualitet. Syftet är att inspirera till att våga prata om olika synsätt på sexualitet och hur församlingen hanterar dessa frågor.

Litteratur: *Ekumeniska riktlinjer vid sexuella övergrepp i kyrkliga miljöer*, Sveriges Kristna Råd, Sundbyberg 2003

4.2.9.6 **Psykisk ohälsa**

Målet är att skapa förståelse för varför många människor hamnar utanför den psykiska hälsans marginaler och att få kunskap om de vanligaste psykiska sjukdomarna samt att få konkreta redskap att använda i första hjälpen vid självmordsrisk. Ur ett diakonalt perspektiv är

det nödvändigt med dessa kunskaper för att känna sig trygg i hur man ska agera och bemöta människor med psykisk ohälsa/sjukdom.

Litteratur: *Första hjälpen vid självmordsrisk 2017*, S Ringskog Vagnhammar & D Wasserman

4.2.10 Slutarbete

Under sista terminen görs ett slutarbete där den studerande förväntas arbeta med *diakoni i dödens närhet* utifrån den kunskap som förvärvats inom själavård, teologi, andaktspedagogik och kropp och hälsa. Syftet med slutarbetet är att tydliggöra det diakonala uppdraget att stödja människor i livets svåra situationer där döden kanske är en av de svåraste samt utveckla mod att vara nära den som är döende och den som är närstående både före och efter ett dödsfall.

4.2.11 Utvecklingspsykologi

I detta ämne studeras människans psykologiska utveckling från spädbarnstiden till ålderdomen. Olika faktorer som kan påverka denna utveckling lyfts fram såsom fysisk utveckling, kognitiv bearbetning och socioemotionella faktorer.

Målet är att fördjupa sin kunskap om människans psykologiska utveckling i allmänhet och få ökad förståelse för hur livskriser påverkar känslor och beteende. I en diakonal tjänst är det nödvändigt med dessa kunskaper för en djupare förståelse av vad som påverkar människans personlighetsutveckling.

Litteratur:

Utvecklingspsykologi, Hwang, Philip, Natur & Kultur, 2011

Krisstöd vid olyckor katastrofer och svåra händelser, Hedrenius, S; Johansson, S, Natur & Kultur, 2014

4.3 PRAKTIK

I utbildningen ingår 120 timmars praktik som kursdeltagaren fördelar som det passar den egna livssituationen under utbildningstiden. Praktiken görs i olika typer av diakonal verksamhet i församling och samhälle.

5 ANTAGNING

Behörig att söka är den som har gymnasiekompetens och grundläggande kunskap i kristen tro. Vid antagning tar vi också hänsyn till arbetslivserfarenhet, kyrkligt engagemang och den sökandes mål med studierna. Datorvana, dator och tillgång till internet behövs också för att kunna delta.

Ansökan görs via hemsidan www.liljeholmen.nu

Sista ansökningsdag 1 april 2019

Ansökningar som inkommit senast 1 april behandlas på följande sätt:

- Intervju på Liljeholmen den 23 eller 24 april.
- Samtal i kollegiet om vem som ska antas.
- Brev skickas med besked om antagning eller avslag.
- Den som blir antagen bekräftar det genom att skicka in 500 kr till skolan. Bekräftelseavgiften dras av på första terminsfakturan.
- Återbetalning görs inte till den som betalat och sedan ångrar sig.

Ansökningar som kommer in efter den 1 april behandlas i mån av plats.

6 ELEVINFLYTANDE OCH UTVÄRDERING

Kursdeltagarna ses som en viktig kunskapsresurs och inbjuds att påverka utbildningen under utbildningstiden. Kursdeltagarnas synpunkter tas tillvara av såväl ämneslärare som kursföreståndare och skolans övriga personal. Utvärdering sker varje termin.

7 INTYG OCH STUDIEOMDÖMEN

Vi mäter inte den kunskap som inhämtas med examination. Den som har deltagit aktivt i utbildningen, närvarat minst 80 % av samtliga kurstillfällen och gjort 80 % av de arbetsuppgifter som tilldelats av varje ämneslärare får ett intyg om fullgjord kurs.

8 FRÅNVARO OCH SJUKDOM

Vid sjukdomsfrånvaro under kurstillfälle på Liljeholmen gäller en karensdag.

Exempel: om du är frånvarande p.g.a. sjukdom under ett helt kurstillfälle (3 dagar) betalar du för en dag.

Planerad frånvaro från ett kurstillfälle ger som regel inte något avdrag på terminsavgiften. Undantaget är om man sagt till med minst en månads varsel. Avdrag ges då med 50 % av ordinarie kostnad per kurstillfälle.

9 KOSTNADER

Terminsavgift:

Enkelrum 4990 kr inkluderar kost och logi för tre kurstillfällen, kostnader för kopiering, försäkring och tillgång till Internet.

Dubbelrum 4090 kr inkluderar kost och logi för tre kurstillfällen, kostnader för kopiering, försäkring och tillgång till Internet.

Externat 2050 kr inkluderar kost exkl. frukost (ej logi) för tre kurstillfällen, kostnader för kopiering, försäkring och tillgång till Internet.

Inga avdrag görs för måltider. Ändring av boendeform exempelvis från enkelrum till dubbelrum eller från internat till externat kan göras i början av varje termin.

Litteraturkostnad beräknas till ca 3000 kr för hela kursen. Övriga kostnader såsom resor i samband med kurstillfällen, praktik/studiebesök betalas av kursdeltagaren.

10 TERMINSTIDER

Hösttermin 2019 Liljeholmens folkhögskola

måndag 2019-08-26 – fredag 2019-12-20

Kurstid 16 veckor – 80 dagar
Studietid 15,2 veckor – 76 dagar

Vårtermin 2020 Liljeholmens folkhögskola

måndag 2020-01-13 – fredag 2020-05-29

Kurstid 21 veckor – 105 dagar
Studietid 18,6 veckor – 93 dagar

Lovdagar

Höstlov v 44 2019-10-28 – 2019-10-01 (5 dagar)
Sportlov v 8 2020-02-17 – 2020-02-21
Påsklov v 15 2019-04-06 – 2019-04-09 (4 dagar före påsk)

Helgdagar

Långfredag 20-04-10
Annandag påsk 20-04-13
Första maj 20-05-01
Kristi himmelsfärdsdag 20-05-21

10.1 KURSTILLFÄLLEN DK1

HT 2019

- v. 35 **28 - 30 aug** (on - fr)
- v. 41 **07 - 09 okt** (on - fr)
- v. 47 **20 - 22 nov** (on - fr)

VT 2020

- v. 3 **15 - 17 jan** (on - fr)
- v. 10 **4 - 6 mar** (on - fr)
- v. 19 **4 - 6 maj** (må - on)

Med reservation för ändringar.

10.2 KURSTILLFÄLLEN DK2

Gäller dem som började i augusti 2018

HT 2019

- v. 37 **09 - 11 sept** (må - on)
- v. 43 **21 - 23 okt** (må - on)
- v. 49 **2 - 4 dec** (må - on)

VT 2020

- v. 5 **29 - 31 jan** (on - fr)
- v. 13 **25 - 27 mar** (on - fr)
- v. 21 **18 - 20 maj** (må - on)

Med reservation för ändringar

11 KONTAKTUPPGIFTER

Kursföreståndare:

Annika Lager Watrous

Diakoniutbildningen

Liljeholmens folkhögskola

590 43 Rimforsa

tel. 0494-797 12

sms 070-191 37 44

epost: diakoni@liljeholmen.nu

hemsida: www.liljeholmen.nu